

INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI
RAPORT PRIVIND ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ
2020

**Lucrări publicate de către cercetătorii Institutului Național pentru Studiul
Totalitarismului și volume publicate în cadrul INST**

1. Florin Abraham (ed.), *1989, Annus Mirabilis. Three decades after: desires, achievements, future*, București, Comunicare.ro, 2020, 360 p. (ISBN: 978-973-711-577-5)
2. Flori Bălănescu în dialog cu Cristian Troncotă, *Securitatea noastră cea de toate zilele*, Editura Corint Books, București, 2020, ISBN: 978-606-793-930-9.
3. Florin Răzvan Mihai, Vasile Buga (coord.), *Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918-2018*, Editura Litera, București, 2020 ISBN 978-606-33-4779-5.
4. Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș (coord.), *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, Editura Universității din București, București, 2020, ISBN 976-606-16-1146-1
5. Gheorghe Onișoru, *Bucovina. Istorie, cult, cultură, patrimoniu*, editor împreună cu Vasile Demciuc, București, Editura Glasul Istoriei, 2020.
6. Gheorghe Onișoru, „*Stalin și poporul rus.*”. *Democrație și dictatură în România contemporană*, vol.I, *Premizele instaurării comunismului*, vol.II, *Stalinismul în România*, București, Editura Corint, 2020, **în curs de apariție**
7. Vitalie Văratîc, *Misterul leilor*, Oscar Print, București, 2020. ISBN 978-973-668-526-2
8. Andrei Șiperco (editor), *Confesiunile elitei comuniste. România 1944-1965: Rivalități, represiuni, crime...Arhiva Alexandru Șiperco, vol. IV*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2019, ISBN 978-973-7861-87-0 apărut în 2020

9. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 1-2/2020, ISSN 1221-6917 **în curs de apariție**
10. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 3-4/2020 ISSN 1221-6917 **în curs de apariție**

2. Domenii de cercetare: ISTORIE

În anul 2020, activitatea de cercetare în cadrul INST s-a concentrat pe realizarea obiectivelor pentru cele trei proiecte fixate prin programul de cercetare și aprobate de Secția de Științe Istorice și Arheologie a Academiei Române, respectiv:

PROGRAMUL I: Fenomenul Reeducării în sistemul concentraționar din România, 1949-1952, 1960-1964, Coordonator: C.S I Radu Ciuceanu; PROGRAMUL II: România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Rezistență, opoziție, disidență. Dicționar biografic, Coordonator: C.S. I Octavian Roske; PROGRAMUL III: România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Statul și partidul. Schițe biografice, Coordonator: C.S. II Dan Cătănuș.

Pandemia de SARS-Cov2 și efectele sale disruptive în planul activității sociale și profesionale au făcut ca obiectivele stabilite pentru acest an să nu poată fi atinse decât parțial. În contextul în care arhivele și bibliotecile au fost deschise cu intermitențe, doar o parte din activitățile fixate în cadrul fiecărui program de cercetare au putut fi realizate (În lipsa accesului la sursele primare, dar și la multe dintre posibilitățile de informare bibliografice, unii termeni nu au fost realizați deloc, iar alții doar parțial. Din aceeași cauză, nu s-a putut aduna nici materialul iconografic necesar, deși unele progrese s-au făcut totuși în această direcție).

Închiderea accesului la sursele de cercetare a afectat și activitatea coordonatorilor de programe, în privința verificării modului cum au fost documentate și redactate articolele. Recomandările făcute autorilor de completare a informațiilor au rămas în așteptare, până la redeschiderea arhivelor și bibliotecilor.

Apariția acestei situații de forță majoră în cursul anului 2020 face necesară reconsiderarea termenelor de predare și prelungirea termenului de finalizare a programelor cu încă un an, în 2021.

În aceste condiții, solicităm aprobarea Secției de Științe Istorice și Arheologie pentru prelungirea cu un an a programelor de cercetare

3. Resurse umane: cercetători, doctori, conducători de doctorate (folosiți tabelul din anexa 2)

Număr posturi de cercetare: 18,5

Număr de cercetători: 20, dintre care

Doctori: 15

1. Prof. dr. Radu Ciuceanu, CS I, Director
2. Prof.dr. Gheorghe Onișoru, CS I 1/2

3. Dr. Octavian Roske, CS I, secretar științific
4. Dr. Florin Abraham, CS II
5. Dr. Corneliu Beldiman, CS II
6. Dr. Constantin Buchet, CS II
7. Dr. Dan Cătănuș, CS II
8. Dr. Ana-Maria Cătănuș, CS II
9. Dr. Alexandru Murad Mironov, CS III
10. Dr. Cristina Diac, CS III
11. Dr. Răzvan Florin Mihai CS III
12. Dr. Vitalie Văratîc CS III
13. Dr. Mihai Burcea, CS III
14. Dr. Mioara Anton, CS 1/2
15. Dr. Florin Șandru, AC

Doctoranzi: 2

1. Drd. Flori Bălănescu, CS III
2. Drd. Carmen Stratone, CS
3. Drd. Claudiu Degeratu, CS III

**4. Activitate de formare de tineri cercetători: doctoranzi, post-doc
Institutul nu desfășoară activități de formare.**

**5. Mijloace de cercetare realizate/completate în 2020: biblioteca de
specialitate, echipamente de cercetare (cu valori mai mari decât 10 KEuro).**

*Din cauza constrângerilor financiare, nu s-au realizat cheltuieli pentru
îmbunătățirea infrastructurii de cercetare.*

**6. Rezultatele cercetării desfășurate în anul 2020 (conform tabelului din
Anexa 2).**

Cărți publicate în țară

1. Florin Abraham (ed.), *1989, Annus Mirabilis. Three decades after: desires, achievements, future*, București, Comunicare.ro, 2020, 360 p. (ISBN: 978-973-711-577-5)
2. Flori Bălănescu în dialog cu Cristian Troncotă, *Securitatea noastră cea de toate zilele*, Editura Corint Books, București, 2020, ISBN: 978-606-793-930-9.

3. Florin Răzvan Mihai, Vasile Buga (coord.), Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918-2018, Editura Litera, București, 2020 ISBN 978-606-33-4779-5.
4. Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș (coord.), *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, Editura Universității din București, București, 2020, ISBN 976-606-16-1146-1
5. Gheorghe Onișoru, *Bucovina. Istorie, cult, cultură, patrimoniu*, editor împreună cu Vasile Demciuc, București, Editura Glasul Istoriei, 2020.
6. Gheorghe Onișoru, „*Stalin și poporul rus.*”. *Democrație și dictatură în România contemporană*, vol.I, *Premizele instaurării comunismului*, vol.II, *Stalinismul în România*, București, Editura Corint, 2020, **în curs de apariție**
7. Vitalie Văratîc, *Misterul leilor*, Oscar Print, București, 2020. ISBN 978-973-668-526-2
8. Andrei Șiperco (editor), *Confesiunile elitei comuniste. România 1944-1965: Rivalități, represiuni, crime...Arhiva Alexandru Șiperco, vol. IV*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2019, ISBN 978-973-7861-87-0 apărut în 2020
9. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 1-2/2020, ISSN 1221-6917 **în curs de apariție**
10. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 3-4/2020 ISSN 1221-6917 **în curs de apariție**

ARTICOLE ÎN REVISTE ACADEMICE INDEXATE ÎN BAZE DE DATE INTERNAȚIONALE (BDI)

1. Anton, Mioara, *The Romanian version of the Mount of Piety. Social and economic realities at the beginning of the Twentieth Century*, în „Revista Istorică”, tom XXX, 2019, nr. 1–6, p. 153–160 (apărut în 2020);
2. Anton Mioara, *Comunismul în postcomunism: nostalgii și nostalgici*, în revista „Polis”, vol. VIII, nr. 29/2020, pp. 5-34;
3. Anton Mioara, *Șantierele tineretului: de la iluzia voluntarismului patriotic la munca forțată*, în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, nr. XIX/2020 (în curs de apariție);
4. Bălănescu, Flori, *Relația scriitorilor cu puterea în România anulul 1977*, în *Dialogica*, Anul II, nr. 2, mai-august 2020, Chișinău, pp. 50-64, E-ISSN: 1857-2537.

5. Bălănescu, Flori, Stejărel Olaru, *Maria Tănase – artista, omul, legenda*, Editura Corint, București, 2019, 346 p., în *Studii și materiale de istorie contemporană* (recenzie), vol. XIX/2020, în curs de apariție.
6. Bălănescu, Flori, *Paul Goma – introducere în biobibliografia scriitorului opozant, până în 1989*, în *Scriitori români de expresie străină* (editor coord. Onorina Botezat), număr special în cadrul Analelor FLLS (Facultatea de Limbi și Literaturi Străine), Editura PROUniversitaria, București, pp. 96-116, ISSN: 2065-0868, volum indexat CEEOL, Index Copernicus, EBSCOhost, în curs de apariție.
7. Burcea, Mihai, „Inchizitorii partidului”, I: Elvira Gaisinschi, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 106-107, 1-2/2020, pp. 119-136, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
8. Burcea, Mihai, Întâlniri cu Ceaușescu, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 107-108, 3-4/2020, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
9. Cătănuș, Ana-Maria, *Paul Goma (1935 – 2020)*, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 107-108, 3-4/2020, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
10. Cătănuș, Ana-Maria, *Lumea culturală românească văzută prin lentila Securității*, în “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 107-108, 3-4/2020, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
11. Cătănuș, Dan, „Spune tu, Mironică!” *Cei cinci ani de glorie ai lui Miron Constantinescu și relația sa cu Gheorghiu-Dej, I: 1952-1954*, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 106-107, 1-2/2020, pp. 119-136, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
12. Cătănuș, Dan, *Gheorghe Vasilichi (1902-1974)*, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 106-107, 1-2/2020, pp. 261-269, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
13. Cătănuș, Dan, „Spune tu, Mironică!” *Cei cinci ani de glorie ai lui Miron Constantinescu și relația sa cu Gheorghiu-Dej, II: 1954-1956*, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 108-109, 3-4/2020, pp. 83-98, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
14. Cătănuș, Dan, *Grigore Preoteasa (1915-1957)*, “Arhivele Totalitarismului”, Anul XXVIII, nr. 108-109, 3-4/2020, pp. 264-269, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
15. Diac, Cristina, *A Linguistic Babylon or Competing Linguistic Imperialisms? The Languages Spoken by Communists in Interwar Romania*, în „Revue des Études Sud-Est Européennes“, Tome LVIII, 2020, No. 1-4, Janvier-Décembre, ISSN 0035-2063, pp. 239-262.
16. Diac, Cristina, *Gheorghe Oprea*, în „Arhivele Totalitarismului“, nr. 108-109, 3-4/2020, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
17. Mihai, Florin Răzvan, „«Istoria nu se înfăptuiește purtând mănuși»: Cesare Pavese și regimul Mussolini”, în *Arhivele Totalitarismului*, Nr. 106-107, 1-2/2020 (în curs de apariție)

18. Mihai, Florin Răzvan, „Ion Dincă (26 septembrie 1928 – 9 ianuarie 2007), în *Arhivele Totalitarismului*, Nr. 106-107, 1-2/2020 (în curs de apariție)
19. Mihai, Florin Răzvan „Activitatea lui Nicolae Ceaușescu la Direcția Superioară Politică a Armatei”, în *Arhivele Totalitarismului*, Nr. 108-109, 3-4/2020 (în curs de apariție)
20. Mironov, Alexandru Murad, *Elaborating on a Limit of the Socialist Model. Pensions, Retirees, Retirement Systems in Post-war Romania*, în „*Revue des études sud-est européennes*”, tome LVIII, numéros 1-4, Janvier-Décembre 2020, p. 291-297, ISSN 0035-2063, revistă indexată C.N.C.S.I.S. B+.
21. Onișoru, Gheorghe, *Petru Groza: Omul de la 6 martie 1945*, în “*Arhivele Totalitarismului*”, Anul XXVIII, nr. 106-107, 1-2/2020, pp. 119-136, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
22. Onișoru, Gheorghe, „Fratele mai mare”. O nouă contribuție la studierea relațiilor româno-sovietice, în “*Arhivele Totalitarismului*”, Anul XXVIII, nr. 106-107, 1-2/2020, pp. 119-136, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)
23. Șandru, Florin, *Anul electoral 1946 reflectat într-un document de sinteză din Arhiva C.C. al P.C.R.*, în volumul nr. XV, *Acta Musei Maramorosiensis*, Editura: Muzeul Maramureșean Sighetu Marmăției, 2020, ISSN: 1583-4476;
24. Șandru, Florin, Ungaria și România între încheierea Primului Război Mondial și Trianon, în volumul nr. XV, *Acta Musei Maramorosiensis*, Editura: Muzeul Maramureșean Sighetu Marmăției, 2020, ISSN: 1583-4476;
25. Stratone, Carmen, *Between the French legacy and the Soviet Imperialism. The Romanian culture in the 50s and its instrument – The National Institute for Promoting Romanian Culture Abroad* în *Revue des études sud-est européennes/Journal of South-East European Studies*, tom LVIII, nr. 58/2020, p. 275;
26. Stratone, Carmen, *Cultural challenges for Romania and Bulgaria at the beginning of the Cold War. Institutions and means for cultural propaganda during the 50s*, “*Arhivele Totalitarismului*”, Anul XXVIII, nr. 107-108, 3-4/2020, ISSN 1221-6917 (în curs de apariție)

ARTICOLE ÎN VOLUME COLECTIVE DE SPECIALITATE PUBLICATE ÎN ROMÂNIA

1. Abraham, Florin, „The Romanian Revolution of 1989: Historical Context, Unfolding, Aftermath”, în Florin Abraham (ed.), 1989, *Annus Mirabilis. Three decades after: desires, achievements, future*, București, Comunicare.ro, 2020, pp.237-264.

2. Abraham Florin, „Tratatul de la Trianon și mitologia politică revizionistă: abordări tradiționale și recente”, în Vasile Pușcaș, Ionel N. Sava (ed.), *Trianon, Trianon! Un secol de mitologie politică revizionistă*, Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020, pp.265-308 (ISBN: 978-606-797-521-5)
3. Abraham Florin, „80 de ani de la Dictatul de la Viena: semnificații istorice”, https://adevarul.ro/cultura/istorie/80-ani-dictatul-viena-semnificatii-istorice-1_5f4b5a3a5163ec42717c414c/index.html, <http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/80-de-ani-de-la-dictatul-de-la-viena.html>
4. Bălănescu, Flori, *Memoria hărțuită (1977-2017). 40 de ani de la Mișcarea pentru drepturile omului; Statutul social al femeii reflectat în anchetele Securității (câteva repere)*, în Marius-Radu Clim, Ofelia Ichim, Doris Mironescu, Ioana Repciuc (editori), *Memorialistica românească: teorie și istorie literară*, Editura Tracus Arte, București, 2020, pp. 67-82, pp. 83-92, ISBN: 978-606-023-192-9.
5. Bălănescu, Flori, *Drama basarabenilor refugiați în România, trăită de un copil deportat în Bărăgan*, în Florin-Răzvan Mihai, Vasile Buga (coord.), *Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918-2018*, Prefață de Ioan Scurtu, Editura Litera, București, 2020, pp. 169–183, ISBN: 978–606–33–4779–5.
6. Bălănescu, Flori, *Represiunea în România comunistă (Câteva repere); Opoziție/disidență în România comunistă (o propunere de lectură fără pretenții exhaustive)*, în Liliana Corobca (editor), *Panorama comunismului în România*, Editura Polirom, Iași, pp. 281-302, pp. 380-403, ISBN: 978-973-46-8261-4.
7. Bălănescu, Flori, *Anul 1971: romanul „Ostinato” și Legea secretului de stat*, în „*Patrimoniul cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine*” (ediția a II-a), Chișinău, *Academia de Științe a Moldovei*, Culegere de articole și materiale ale conferinței științifice internaționale, ediția a II-a, Supliment al revistei științifice „Authentication and Conservation of Cultural Heritage. Research and Technique”, Iași-Chișinău, 2020, pp. 498-503, ISSN: 2558-894X.
8. Beldiman, Corneliu, Diana-Maria Beldiman, Corneliu Beldiman, Diana-Maria Beldiman, *Grupul de rezistență anticomunistă Dabija-Macavei. 70 de ani de la moartea maiorului Nicolae Dabija și a camarazilor săi*, în vol. Ilie Popa (ed.), „*Experimentul Pitești – Reeducarea prin tortură*”, Al XIX-lea Simpozion Internațional PERT, Ediția a XIX-a, Pitești, 27-29 septembrie 2019, Fundația Culturală „Memoria”, Filiala Argeș, Pitești, 2020, p. 245-256, ISSN 1843-4746
9. Cătănuș, Dan, *Reparația problemei Basarabiei în relațiile româno-sovietice la începutul anilor '60*, în vol. *Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918–2018*, coord.: Florin-Răzvan Mihai, Vasile Buga,

- pref. de Ioan Scurtu, Editura Litera, București, 2020, pp. 184-212, ISBN 978-606-33-4779-5
10. Cătănuș, Dan, *Rolul consilierilor sovietici de pe lângă M.A.I. în ancheta lui Vasile Luca, 1952-1954*, în volumul *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, coord. Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș, Editura Universității din București, București, 2020, pp. 195-202, ISBN 976-606-16-1146-1
 11. Cătănuș, Ana-Maria, *Shaping the alternative society: Dissent, opposition and political change in Eastern Europe* în Florin Abraham (ed.), 1989, *Annus Mirabilis. Three decades after: desires, achievements, future*, București, Comunicare.ro, 2020, pp. 59-78.
 12. Cătănuș, Ana-Maria, *Actul Final de la Helsinki și politica drepturilor omului* <http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/45-de-ani-de-la-adoptarea-actului-final.html>
 13. Degeratu, Claudiu, *Tipologia globala a zonelor gri si viitorul parteneriatelor strategice ale SUA. Implicatii pentru Romania*, în volumul *Puterea si influenta Statelor Unite in politica mondiala. Repere istorice si geopolitice ale perioadei 1945-2020*. Coordonator Eugen Lungu, Editura Militara, Bucuresti 2020, pp. 135-144
 14. Diac, Cristina, *Între intransigență și complicități asumate. Finanțarea mișcării comuniste din România de Comintern în prima jumătate a anilor '20*, în Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș (coords.), *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, Editura Universității din București, 2020, ISBN 978-606-16-1146-1, pp. 105-123;
 15. Mihai, Florin Răzvan, „Relațiile ucraineano-moldovenești în context regional (1917–1919)”, pp. 51–69, în *Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918–2018*, Florin-Răzvan Mihai, Vasile Buga (coord.), prefață de Ioan Scurtu, București, Editura Litera, 2020, 304 pagini, ISBN 978-606-33-4779-5
 16. Mihai, Florin Răzvan, „Ucrainenii din Bucovina, între democrație și extremism (1918–1938)”, pp. 91–104, în *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș (coord.), Editura Universității din București, București, 2019, ISBN 978-606-16-1146-1
 17. Mihai, Florin Răzvan, „Un deceniu «lung» în relațiile internaționale. Politica externă a regimului Ceaușescu în contextul anilor 1980”, Anuarul IICCMER, vol. XIV-XV (2019-2020), România de la comunism la postcomunism. Criză, transformare, democratizare/europenizare, Iași, Editura Polirom, 2020 (în curs de apariție)
 18. Mihai, Florin Răzvan, „Relațiile internaționale ale României (1945–1989)”, în *Panorama comunismului în România*, coord. Liliana Corobca, Editura Iași, Polirom, 2020 (în curs de apariție)

19. Onișoru, Gheorghe, *Diplomația sovietică și problema Transilvaniei (septembrie 1944 – februarie 1947)* în vol. Antoaneta Olteanu, Ana Maria Cătănuș, coordonatori, *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, București, Editura Universității din București, 2020, p.133-142.
20. Onișoru, Gheorghe, *Prefață* la volumul Radu Bruja, *Josef Tiso și Slovacia fascistă*, Cetatea de Scaun, 2020, p.9-12.
21. Onișoru, Gheorghe, *Prefață* la volumul Ionuț Cojocaru, *Balcanii. Studii de istorie*, vol.I, Editura Glasul Istoriei, 2020, p.7-10.
22. Roske, Octavian, *Cu pași mici pe coridoarele puterii: o carte despre politica americană*, Prefață la Oliver Stone, Peter Kuznick, *Istoria nespusă a Statelor Unite ale Americii*, Traducere din limba engleză de Mariana Alexandru, Corint Books, București, 2020, pp. 5-9. ISBN 978-606-793-735-0.
23. Roske, Octavian, *Colectivizarea agriculturii în România, între ideologie și pragmatism*, în *Panorama comunismului în România*, Polirom, Iași, 2020, pp. 80-96.
24. Văratie Vitalie, *O preconizată alianță româno-italiană în lupta pentru Basarabia în 1939–1940: între intenție și realizare*, în Florin Răzvan Mihai, Vasile Buga (coord.), *Problema Basarabiei în relațiile româno-sovietice, 1918-2018*, Editura Litera, București, 2020 ISBN 978-606-33-4779-5, pp. 140-158.
25. Văratie Vitalie, *Decontările reciproce româno-sovietice după Primul Război Mondial*, în Antoaneta Olteanu, Ana-Maria Cătănuș (coord.), *Relațiile româno-ruse/sovietice din secolul al XIX-lea până în prezent*, Editura Universității din București, București, 2020, ISBN 976-606-16-1146-1, pp. 77-89.
26. Șandru, Florin, *I.P.S. Antal (1894-1971): Un nepot al Patriarhului Miron Cristea și rigorile regimului comunist din România*, în volumul: *Familie, comunitate, filantropie. Biserica în perioada regimului comunist*, Muzeul Țării Oașului, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului – Academia Română, Rusu Anca Natalia –coordonator, Editura *Cetatea de Scaun*, 2020, în curs de apariție
27. Șandru, Florin, *I.P.S., Efrem Enăchescu Tighineanul (1896-1968). Marginalizarea unui fost mitropolit al Basarabiei*, în volumul: *Familie, comunitate, filantropie. Biserica în perioada regimului comunist*, Muzeul Țării Oașului, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului – Academia Română, Rusu Anca Natalia –coordonator, Editura *Cetatea de Scaun*, 2020, în curs de apariție
28. Șandru, Florin, *I.P.S. Vasile Lăzărescu (1894-1969): De la Timișoara la Cernica și înapoi*, în volumul: *Familie, comunitate, filantropie. Biserica în perioada regimului comunist*, Muzeul Țării Oașului, Institutul Național

- pentru Studiul Totalitarismului – Academia Română, Rusu Anca Natalia – coordonator, Editura *Cetatea de Scaun*, 2020, în curs de apariție
29. Șandru, Florin, *De la Belgrad la Trianon (13 noiembrie 1918-4 iunie 1920)*, în volumul nr.: *20 de ani de existență, de la Trianon, la Dictatul de la Viena*, Ediție îngrijită de Vlad Constantin, Editura: Izvorul Cuvântului, București, 2020, ISBN: 978-606-058-056-0.

ARTICOLE ÎN VOLUME COLECTIVE DE SPECIALITATE PUBLICATE ÎN STRĂINĂTATE

1. Abraham Florin, „Did the Great War End? Memory and Memorialisation of the First World War in Romania”, în Burkhard Olschowsky, Tobias Weger, Piotr Juszkiewicz, and Jan Rydel (eds.), *Central and Eastern Europe after the First World War*, Oldenbourg, De Gruyter, 2021 (ISBN: 978-3-11-059715-8)
2. Degeratu, Claudiu, Deterrence, *Reframing and Complementarity: Toward an Eastern Flank Security Agenda* în Naumescu, Valentin (ed.), "The New European Union And Its Global Strategy: From Brexit To Pesco", Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2020.
3. Diac, Cristina, ‘*For your freedom and ours!*’ *Transnational experiences in the Spanish Civil War, 1936-9*, in Robert Gildea, Ismee Tames (eds.), *Fighters across frontiers. Transnational Resistance in Europe, 1936-48*, Manchester University Press, 2020, ISBN 978-1-5261-5124-7, pp. 12-30 (co-autor al capitolului);
4. Diac, Cristina, *The ‘Spanish matrix’: transnational catalyst of Europe’s anti-Nazi resistance*, in Robert Gildea, Ismee Tames (eds.), *Fighters across frontiers. Transnational Resistance in Europe, 1936-48*, Manchester University Press, 2020, ISBN 978-1-5261-5124-7, pp. 31-48 (co-autor al capitolului);
5. Diac, Cristina, *Afterlives and memories*, in Robert Gildea, Ismee Tames (eds.), *Fighters across frontiers. Transnational Resistance in Europe, 1936-48*, Manchester University Press, 2020, ISBN 978-1-5261-5124-7, pp. 214-239 (co-autor al capitolului);
6. Mironov, Alexandru Murad, *Decision-Making in Foreign Policy During Interwar Romania. Historical Outline of an Institutional Architecture*, în *Romanian Diplomatic Corps (1918-1947): Recruitments, Professional Ways, Intellectual Profiles*, Adrian Vițalaru, Ionuț Nistor, Adrian-Bogdan Ceobanu (editors), Hartung-Gorre Verlag, Konstanz, 2020, p. 31-44, ISBN 978-3-86628-656-6;

7. Onișoru, Gheorghe, *À la frontière orientale de l'Union européenne: Roumanie, facteur de stabilité*, în „Annuaire français de relations internationales”, tome XXI, 2020, Paris, Université Panthéon-Assas, Centre Thucydides, 14 p., <http://www.afri-ct.org/afri/volume/>

7. Realizările excelente din anul 2020 (cca. 3 rezultate), ale secțiilor și institutelor pe care le coordonați

1. Andrei Șiperco (editor), *Confesiunile elitei comuniste. România 1944-1965: Rivalități, represiuni, crime...Arhiva Alexandru Șiperco, vol. IV*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2019, ISBN 978-973-7861-87-0 apărut în 2020
2. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 1-2/2020, ISSN 1221-6917 *în curs de apariție*
3. Revista *Arhivele Totalitarismului* , nr. 3-4/2020 ISSN 1221-6917 *în curs de apariție*

8. Premii/Distincții obținute

-

9. Cooperări științifice naționale și internaționale, inclusiv în proiecte (cu indicarea numărului de proiect și a partenerilor). Oaspeți din străinătate.

Programe în derulare

- Programul de colaborare la nivel interacademic între Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului și Institutul de Studii balcanice și Centrul de Tracologie al Academiei de Științe din Bulgaria, nr. 940/12.12.2014

Vizite din străinătate realizate pe linia schimburilor interacademice

În contextul pandemiei de SARS-Cov2 au fost sistate deplasările în cadrul schimburilor interacademice.

**CONFERINȚE/SESIUNI ȘTIINȚIFICE ORGANIZATE DE
INSTITUTUL NAȚIONAL PENTRU STUDIUL TOTALITARISMULUI
2019**

Conferințe cu participare națională

1. Conferința „Perestroika și glasnosti reflectii după 35 de ani, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu”, Academia Română, București, 13 martie 2020.
2. Simpozionul *România anului 1945. Intrarea în lagărul comunist*, organizat de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului și Muzeul Maramureșan din Sighetu Marmației, jud. Maramureș, 16-17 septembrie 2020
3. Conferința *23 August 1944, ziua care a schimbat cursul istoriei*, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 23 august 2020
<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/23-august-1944-ziua-care-schimbat.html>***
4. Conferința *81 de ani de la semnarea Pactului Molotov-Ribbentrop. Istoria documentelor secrete sovieto-germane din anii 1939-1941. Pactul Molotov-Ribbentrop în interpretarea istoriografiei ruse*, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 21 august 2020.
<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/23-august-1939-81-de-ani-de-la-semnarea.html> ***
5. Conferința *80 de ani de la Dictatul de la Viena: semnificații istorice*, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 15 august 2020
<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/80-de-ani-de-la-dictatul-de-la-viena.html>***
6. Conferința *45 de ani de la adoptarea Actului Final de la Helsinki*, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 1 august 2020

<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/45-de-ani-de-la-adoptarea-actului-final.html>***

7. Conferința 80 de ani de la anexarea de către U.R.S.S. a Basarabiei, Nordului Bucovinei și Ținutului Herței, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 21 iunie 2020
<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/06/80-de-ani-de-la-anexarea-de-catre-urss.html>***

***În contextul pandemiei de SARS-Cov 2 s-a solicitat celor care urmau să susțină conferințe să prezinte materiale scrise. Acestea au fost publicate pe site/uri ale INST, fapt ce a asigurat accesul mai larg și permanent la conferințele susținute.

COMUNICĂRI SUSȚINUTE LA CONFERINȚE NAȚIONALE

1. Abraham Florin, *În căutarea unui model epistemic al tranziției postcomuniste. Studiu de caz: România*, conferința națională „Trei decenii de la revoluțiile est-europene: context geopolitic și consecințe regionale”, organizată de Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 16 ianuarie 2020
2. Abraham Florin, Conferința 80 de ani de la Dictatul de la Viena: semnificații istorice, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 15 august 2020
<http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/80-de-ani-de-la-dictatul-de-la-viena.html>
3. Anton, Mioara, *Descurcăreții. Mica și marea corupție în timpul regimului Ceaușescu*, comunicare prezentată în cadrul sesiunii științifice internaționale Pontica. Ediția 53. Istorie și arheologie în spațiul vest-pontic, 15-16 octombrie Muzeul de Istorie și Arheologie Constanța (via platforma zoom).
4. Anton Mioara, *Derive comportamentale în România anilor '70: alcoolism, tabagism, parazitism*, comunicare prezentată în cadrul workshopului „Anii '70: România dintr-o perspectivă globală”, Institutul de Istorie George Barițiu al Academiei Române din Cluj-Napoca, 20-21 noiembrie 2020/on-line;
5. Anton Mioara, *The ghosts of post-communist Romania: Protochronism, nationalism and nostalgia*, comunicare prezentată în cadrul „Central and Eastern Europe in Post-Communism: Understanding the Political, Social

- and Historical Developments“25-26 November 2020, Babeş-Bolyai University, Cluj-Napoca.
6. Cătănuş, Ana-Maria, *Glasnosti și efectele asupra societății sovietice*, la conferința „Perestroika și glasnosti reflecții după 35 de ani, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu”, Academia Română, București, 13 martie 2020.
 7. Cătănuş, Ana-Maria, *Actul Final de la Helsinki și politica drepturilor omului* la Conferința 45 de ani de la adoptarea Actului Final de la Helsinki, Centrul de Studii Ruse și Sovietice „Florin Constantiniu,, Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 1 august 2020 <http://centruldestudiirusesisovietice.blogspot.com/2020/08/45-de-ani-de-la-adoptarea-actului-final.html>
 8. Jianu, Octaviana, *Lumea scriitoricească după 1944. Cazul publicistului armean Arșavir Aterian* prezentată în cadrul simpozionului „România anului 1945. Întrarea în lagărul communist”, Sighetu Marmăției, 17 septembrie.
 9. Mihai, Florin-Răzvan, *Mișcarea Legionară în 1945: strategii politice și organizare internă*, la Simpozionul „România anului 1945. Întrarea în lagărul comunist”, Sighetu Marmăției, 17 septembrie 2020, organizat de Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului și Muzeul Maramureșan din Sighetu Marmăției, jud. Maramureș
 10. Onișoru, Gheorghe, *6 martie 1945: condiționări interne și externe*, Zilele Universității Ștefan cel Mare, Suceava, 6 martie 2020
 11. Onișoru, Gheorghe, *România la finele celui de-al doilea război mondial. Greva regală* la Simpozionul național „75 de ani de la încheierea celui de-al Doilea Război Mondial”, organizat Acta Musei Meridionalis, Muzeul Județean Vaslui, 30 septembrie 2020
 12. Onișoru, Gheorghe, *80 de ani de la asasinarea lui Nicolae Iorga*, Simpozionul „Bucovina – file de istorie, organizat de Universitatea Ștefan cel Mare și Muzeul Național al Bucovinei din Suceava, 26-27 noiembrie 2020
 13. Onișoru, Gheorghe, *Conferința Națională a Partidului Comunist din octombrie 1945: Gheorghiu-Dej sau Ana Pauker?*, la Conferința națională *Elitele și mecanismele puterii în spațiul românesc)secolele XV – XX)*, Universitatea din Craiova, 10-11 decembrie 2020
 14. Șandru, Florin, *De la Belgrad la Trianon (13 noiembrie 1918-4 iunie 1920)*, conferința națională: „20 de ani de existență, de la Trianon, la Dictatul de la Viena”, Comuna Maia, (prof. univ. dr. Jipa Rotaru), jud. Ialomița, 24.10.2020.
 15. Șandru Florin, *Anul electoral 1946 reflectat într-un document de sinteză din Arhiva C.C. al P.C.R.*, la conferința „România anului 1945-Intrarea în lagărul comunist,, Muzeul Maramureșan din Sighetul Marmăției, 16-17 septembrie 2020.

16. Voicu, Alexandru, *România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Represiunea, A-R, 2011, 2012, 2020* la la conferința „România anului 1945- Intrarea în lagărul comunist,, Muzeul Maramureșan din Sighetul Marmației,, 16-17 septembrie 2020.

COMUNICARI LA CONFERINȚE CU PARTICIPARE INTERNATIONALĂ

1. Florin Abraham, *Transitional justice - a Ghost? Reflections on the implementation in Romania of the paradigm <Democratization through Decommunization>* la conferința internațională “East-Central Europe, from Communism to Populism: Political Agency, Institutional Design, and Social Networks (1990-2020)”, organizată de Universitatea București (Facultatea de Științe Politice) și Fundația Konrad Adenauer, București (Virtual Conference), 30 octombrie 2020.
2. Bălănescu, Flori, *Anul 1971: romanul „Ostinato” și Legea secretului de stat*, în cadrul Conferinței științifice internaționale „Patrimoniul Cultural de ieri – implicații în dezvoltarea societății durabile de mâine”, ediția a II-a, organizat de Academia de Științe a Moldovei, Universitatea de Stat „Dimitrie Cantemir”, Centrul de Cercetări T.A.B.O.R. (Iași, România) și Biblioteca Națională a Republicii Moldova, Conferință științifică internațională dedicată zilelor europene ale patrimoniului, Chișinău, 22-23 septembrie 2020. Buchet, Constantin,
3. Buchet, Constantin, *Myedzmorze Concept. Between Baltica and Pontica, an Historical Community of Security against Imperial Powers* la conferința *Romania and Poland at the forefront of European Security. Tradition and Continuity (1919-1920)* Defence Staff, The National Military Museum „Regele Ferdinand I” Iassy Branch, 25 iunie 2020.
4. Diac, Cristina, *Behind the Close Doors. The private Life of the Petty-Activists of the Romanian Communist Party, 1945-1960*, la *Men&Masculinities under Socialism. A Social and Cultural History.* International Workshop via Zoom, University of Bern, 8-9 octombrie 2020.
5. Onișoru, Gheorghe, *Bucovina la granița cu patria socialismului. Fuga lui Vasile Luca în Uniunea Sovietică (1940)*, Conferința științifică internațională *Bucovina – identitate și transformare*, organizată de Institutul Bucovina din Rădăuți, 15-16 octombrie 2020

11. Granturi/proiecte câștigate în competiții naționale/europene

PROGRAMUL DE CERCETARE AL I.N.S.T. 2021

Pandemia de SARS-Cov2 și efectele sale disruptive în planul activității sociale și profesionale au făcut ca obiectivele stabilite pentru acest an să nu poată fi atinse decât parțial. În contextul în care arhivele și bibliotecile au fost deschise cu intermitențe, doar o parte din activitățile fixate în cadrul fiecărui program de cercetare au putut fi realizate (În lipsa accesului la sursele primare, dar și la multe dintre posibilitățile de informare bibliografice, unii termeni nu au fost realizați deloc, iar alții doar parțial. Din aceeași cauză, nu s-a putut aduna nici materialul iconografic necesar, deși unele progrese s-au făcut totuși în această direcție).

Închiderea accesului la sursele de cercetare a afectat și activitatea coordonatorilor de programe, în privința verificării modului cum au fost documentate și redactate articolele. Recomandările făcute autorilor de completare a informațiilor au rămas în așteptare, până la redeschiderea arhivelor și bibliotecilor.

Apariția acestei situații de forță majoră în cursul anului 2020 face necesară reconsiderarea termenelor de predare și prelungirea termenului de finalizare a programelor cu încă un an, în 2021.

În aceste condiții, solicităm aprobarea Secției de Științe Istorice și Arheologie pentru prelungirea cu un an a programelor de cercetare

PROGRAMUL I

Fenomenul Reeducării în sistemul concentraționar din România, 1949-1952, 1960-1964

Coordonator: C.S I Radu Ciuceanu

Colectiv de cercetare: C.S II Constantin Buchet, C.S. III Flori Bălănescu, C.S. III Mihai Burcea, C.S. III Claudiu Degeratu, C.S. III Cristina Diac, C.S. III Florin Răzvan Mihai, C. S. III Octaviana Jianu, A.C. Ștefan Ciuceanu.

Suport tehnic: referent Iuliana Dumitrescu, referent Bianca Nițu, analist programator Mihaela Maria Gavrilescu

Colaboratori externi: Alina Ilinca, Liviu Băjenaru

Termen de predare: 31 decembrie 2021

Obiectivul cercetării: Identificarea fondurilor arhivistice care conțin documente privind originile, manifestările și consecințele fenomenului Reeducării în sistemul concentraționar din România. Analiza influenței factorului politic asupra mecanismelor decizionale care au dus la declanșarea acțiunilor de Reeducare în perioada 1949-1952 și 1960-1964. Programul de cercetare se va finaliza prin publicarea unei serii de volume de documente privind fenomenul Reeducării, ca instrument de represiune. Fiecare volum de documente va fi însoțit de un studiu introductiv, notă asupra ediției, indice de nume și de localități, ilustrații, scurtă schiță cronologică a evenimentelor prezentate în volum și microbiografii ale

victimelor sau ale participanților la Reeducare. Editarea documentelor va fi urmată de publicarea unui volum de studii consacrate fenomenului Reeducării, urmat de editarea unor traduceri selectivă a materialelor în limba engleză.

PROGRAMUL II

România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Rezistență, opoziție, disidență. Dicționar biografic

Coordonator: C.S. I Octavian Roske

Colectiv de cercetare: C.S. I Gheorghe Onișoru, C.S. II Florin Abraham, C.S. II Cornel Beldiman, C.S. II Ana-Maria Cătănuș, C.S. III Flori Bălănescu, C.S. III Octavian Jianu, C.S. Mioara Anton, A.C. Carmen Stratone, A.C. Alexandru Voicu,

Suport tehnic: referent Iuliana Dumitrescu, referent Bianca Nițu, analist programator Mihaela Maria Gavrilăscu

Colaboratori externi: Cosmin Budeancă, Andreea Dobeș

Termen de predare: 31 decembrie 2021

Obiectivul cercetării: Identificarea documentelor din fonduri arhivistice publice și personale care conțin informații privind persoanele care au fost implicate în acțiuni de rezistență armată, care au constituit nuclee de opoziție sau au avut manifestări în cadrul disidenței față de regimul comunist din România. Cercetarea se va concentra pe identificarea, analiza și valorificarea datelor care pot alcătui suportul unor profile biografice. Programul de cercetare se va finaliza prin publicarea unui dicționar biografic, în mai multe volume, în care vor fi prezentate figurile cele mai reprezentative ale rezistenței armate, inițiatori sau participanți la diferite forme de protest împotriva abuzurilor regimului comunist, disidenți care au semnalat cazuri de încălcări ale drepturilor omului în România până la căderea regimului comunist. Articolele biografice vor fi însoțite de lista surselor bibliografice și de un amplu material iconografic. Fiecare volum va conține un indice general de nume.

PROGRAMUL III

România 1945-1989. Enciclopedia regimului comunist. Statul și partidul. Schițe biografice

Coordonator: C.S. II Dan Cătănuș

Colectiv de cercetare: C.S. II Ana-Maria Cătănuș, C.S. III Claudiu Degeratu, C.S. III Cristina Diac, C.S. III Alexandru Murad Mironov, C.S. III Mihai Florin Răzvan, C.S. III Vitalii Varatec, C.S. Mioara Anton, A.C. Florin Șandru.

Suport tehnic: referent Iuliana Dumitrescu, referent Bianca Nițu, analist programator Mihaela Maria Gavrilăscu

Colaboratori externi: Vasile Buga, Cezar Stanciu,

Termen de predare: 31 decembrie 2021

Scopul: Identificarea fondurilor arhivistice publice și personale care dețin documente privind cariera politică a membrilor elitei conducătoare pe toată durata regimului comunist. Valorificarea materialelor editate în volume de documente sau în periodice având ca subiect activitatea decidenților politici încadrați în structurile superioare ale PMR/PCR. Se va urmări mai ales verificarea informațiilor privind profilul educațional, formarea profesională, experiența politică, criteriile de promovare, pozițiile ocupate, bilanțul deciziilor politice, impactul activității în structurile de partid și de stat asupra societății românești. Rezultatele cercetării vor fi valorificate prin publicarea mai multor volume alcătuite după modelul unui dicționar biografic. Schițele biografice vor fi completate de o bibliografie selectivă și de un amplu material iconografic. Fiecare volum va conține un indice de general de nume.